

CERRAHİ KONTRASEPSİYON

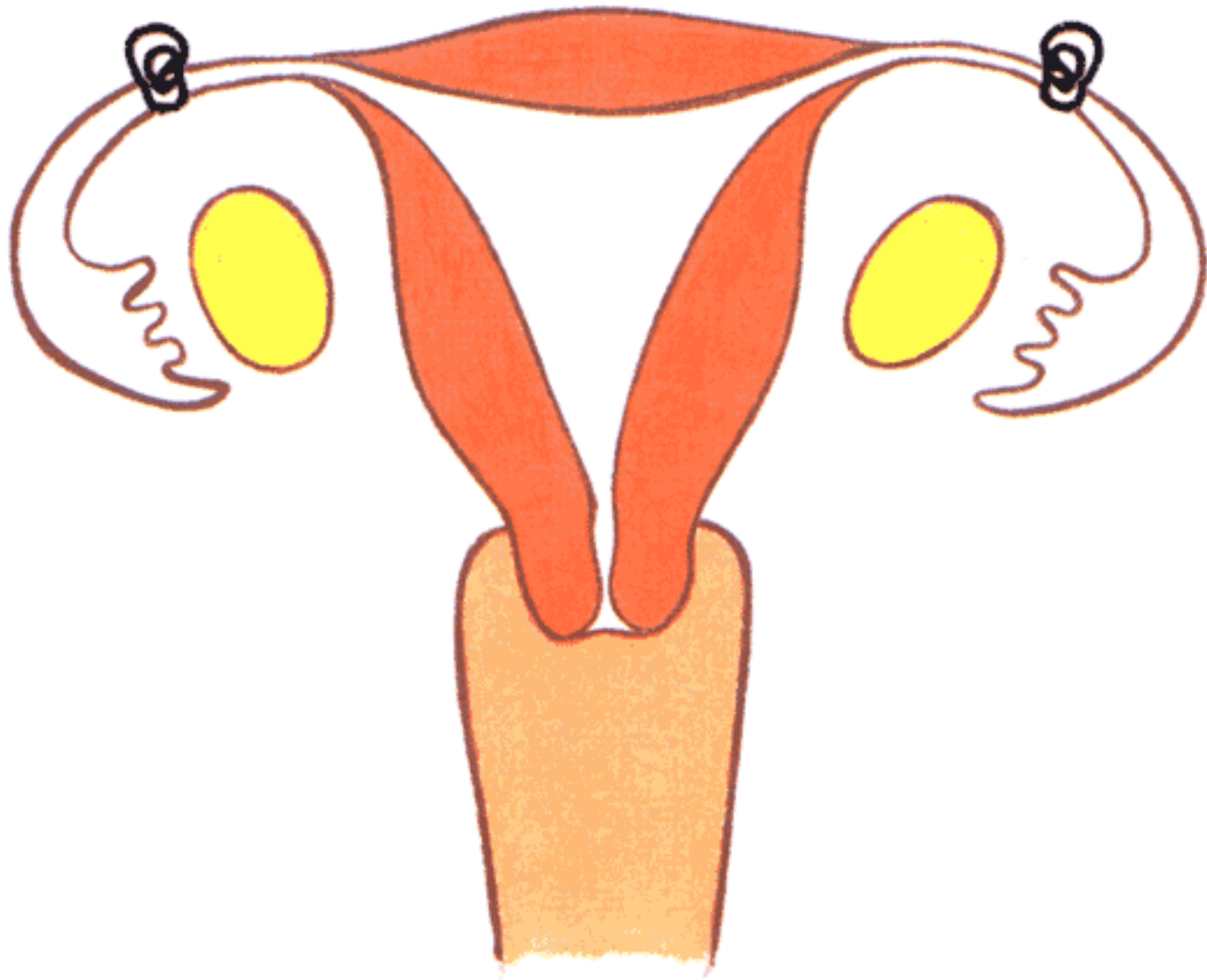
CERRAHİ KONTRASEPSİYON

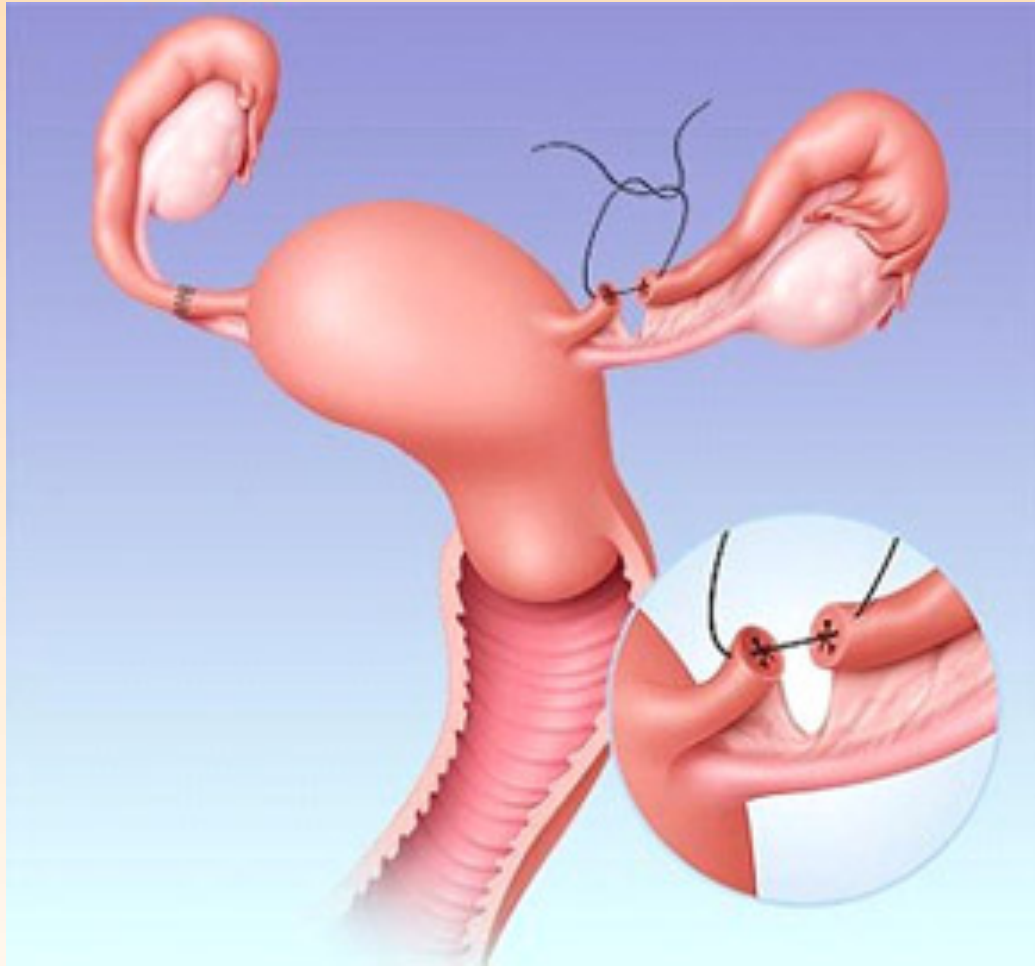
KADINLARDA OVUMUN, ERKEKLERDE SPERMİUMUN GEÇTİĞİ KANALLARIN CERRAHİ BİR YÖNTEMLE KAPATILMASI İŞLEMİDİR.

Kadında Tüplerin Bağlanması (Tüp Ligasyonu)

- Artık çocuk istemeyen çiftlerde, kadınların yumurtalık kanallarının/ tüplerin ameliyatla bağlanmasıdır.
- Tüpler bağlandığı için yumurta, erkek tohum hücresi (sperm) ile karşılaşmaz. Böylece döllenme engellenir.

”

OLUMLU YÖNLERİ

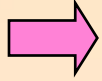
- ✓ **Etkinliđi yüksek ve kalıcı bir yöntemdir**
- ✓ **Basit bir cerrahi girişimle uygulanabilir**
- ✓ **Dođru kullanıldığında etkinliği yüksektir**
- ✓ **Cinsel ilişkiyi etkilemez**

Kadında Tüplerin Bağlanması (Tüp Ligasyonu)

- ✓ Cinsel arzu, yeterlilik ve doyumda, adet kanamalarında hiçbir değişikliğe yol açmaz.
- ✓ Süresi düşünüldüğünde ekonomiktir
- ✓ Çok etkilidir.
- ✓ Hastanede yatmayı gerektirmez.

OLUMSUZ YÖNLERİ

- ✓ Kalıcı bir yöntem olduğundan pişmanlık durumunda problem olabilir
- ✓ Cerrahi girişim risk ve yan etkilerini taşır

Kadında Tüplerin Bağlanması (Tüp Ligasyonu)

- İşlem kadın evli ise kendisinin ve eşinin yazılı onayı ile yapılır.
- Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlardan (HIV/AIDS, hepatit-B, frengi, bel soğukluğu, klamidya gibi) korumaz
- Herkes için ulaşılabilir değildir.

Kimler İçin Uygundur?

- Bu işlemi yaptırmaya bilinçli ve gönüllü olarak karar veren iftler,
- Kesinlikle bir daha ocuk sahibi olmak istemeyenler,
- ocuk sahibi olması sakıncalı olanlar

Kimler İçin Uygun Değildir?

- İsteddiği sayıda çocuğu olmayanlar
- Kendisi ya da eři, ileride başka çocuk isteyebilecek olanlar
- Kararından emin olmayanlar
- Baskı altında karar vermiş olanlar

Tüplerin Bağlanması Ne Zaman Yapılmalı

- Gebelik şüphesi olmayan adet döngüsünün herhangi bir günü
- Adet döngüsünün **6–13** günleri arası
- Doğumdan sonra **2 gün** içinde yada **6 hafta** sonra
- Düşük ya da kürtajdan **Hemen** veya ilk 7 gün içinde (enfeksiyon riski yoksa)

DİKKAT!

- Tüpleri bağlanan kadınlarda, uygulamadan sonraki günlerde aşırı karın ağrısı, ateş ve kanama olursa, **derhal bir sağlık kuruluşuna başvurulmalıdır.**
- Çok seyrek olarak, yumurtalık kanalları kendiliğinden açılabilir ve gebelik oluşabilir. Bu nedenle, adet gecikmesi olursa **derhal bir sağlık kuruluşuna başvurulmalıdır.**

Geri Dönüş?

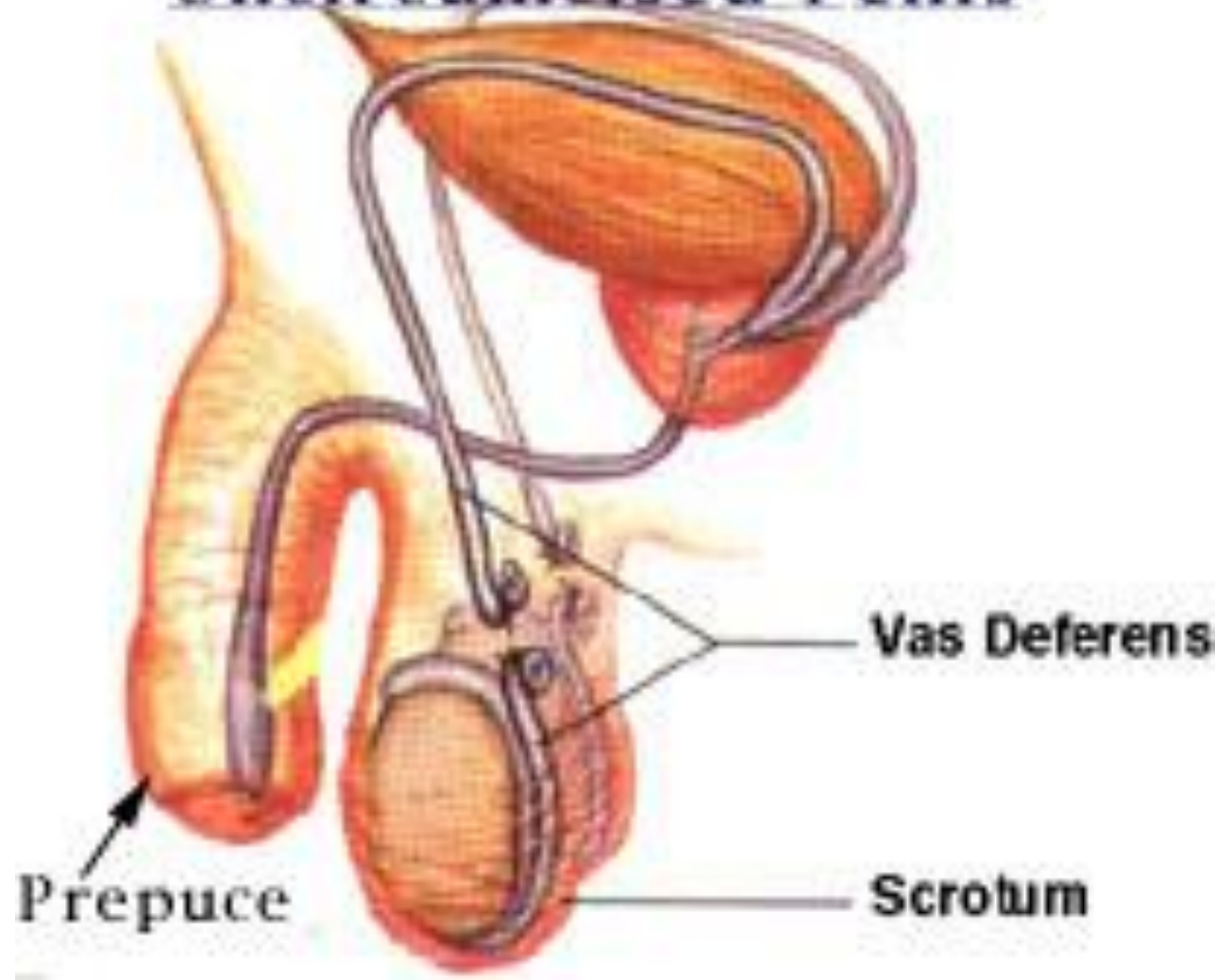
- ✓ Kadında laparotomi ve mikrocerrahi teknik ile tüplerin bazı kesimlerinin birleştirilmesi (pahalı, zor ve sonuçları tam bilinmeyen),
- ✓ Erkekte mikrocerrahi teknikle %16-79 (pahalı ve zor).

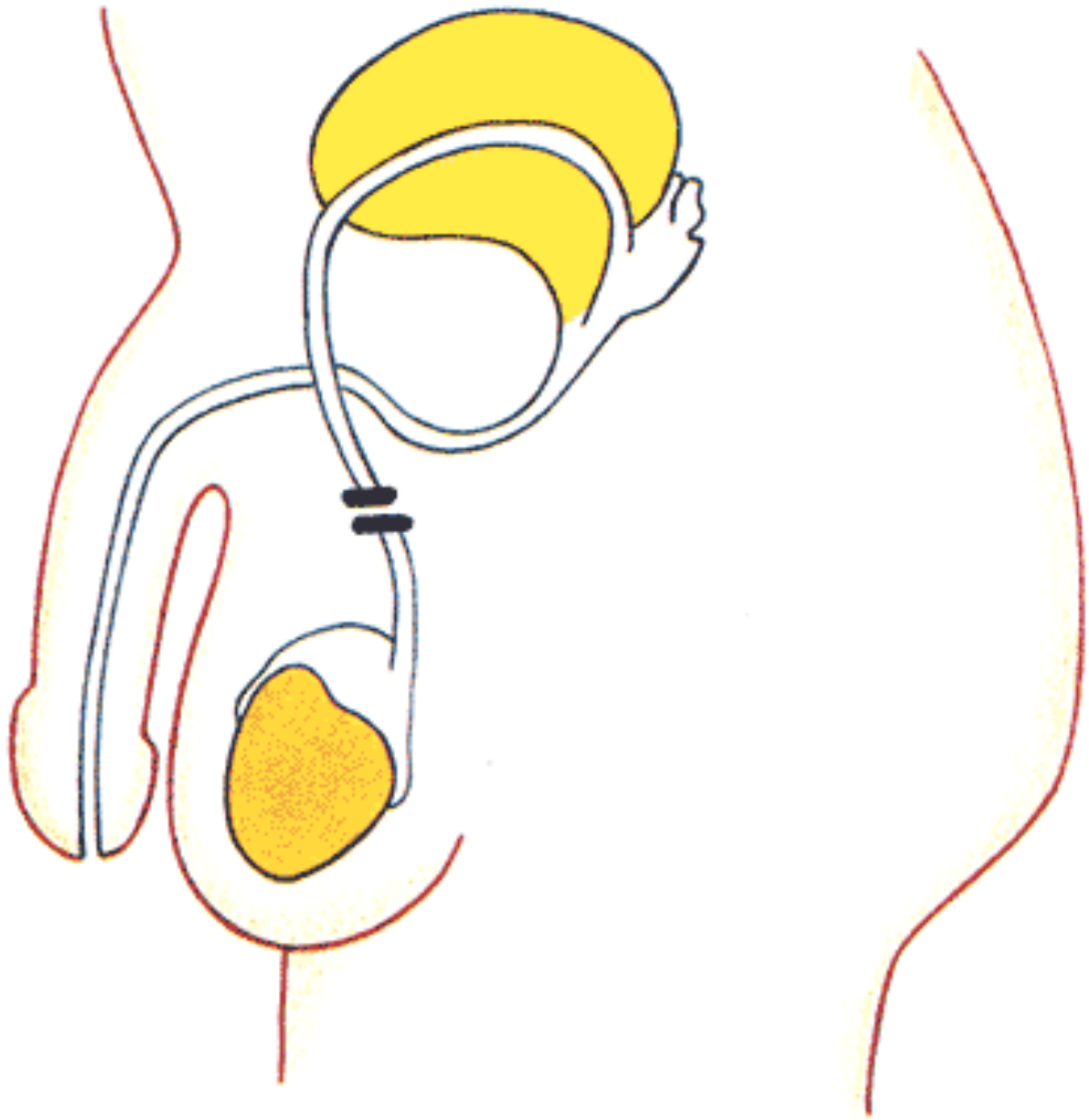

VAZEKTOMİ

Erkeklerde spermlerin geçiř yolu olan vazodeferensleri kapatarak spermlerin geçiřini engelleme yöntemidir.

Uncircumcised Penis

DİKKAT EDİLECEKLER

- Operasyon sonrası iki gün istirahat
- Ateş, insizyon yerinde akıntı, kanama, şiddetli ağrı, ödem, idrar problemleri olursa doktora başvurmalı
- Nadiren bağlama yerlerinde açılma olabilir, adet gecikmesinde doktora başvurmalı

VAZEKTOMİ

- * Erkeklerle Yönelik
- * Etkili
- * Güvenli
- * Maliyeti Düşük
- * Basit
- * Kalıcı

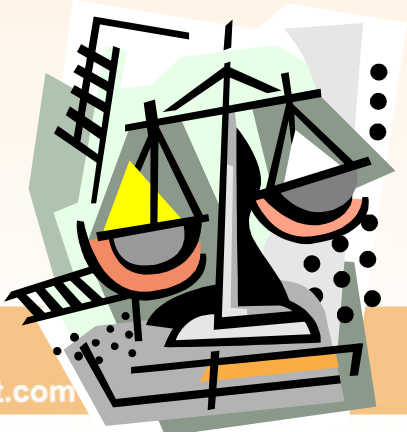
bir kontraseptif yöntemdir

ÖNEMLİ

1983 'de çıkan 2827 sayılı yasaya göre:

- 18 yaşını geçmiş herkes kendi isteği ile
- evli ise eşinin onayı ile hizmetten yararlanabilir.

BU İŞLEME KARAR VERMEDEN ÖNCE;

- Diğer AP yöntemleri gözden geçirmesi
- Yöntemin geriye dönüşü olmayan bir yöntem olarak düşünülmesi, kararın böyle verilmesi,
- İşleme ilgili ayrıntılı bilgi alınması önemlidir.

- Yararları, riskleri, zararları ve başarısızlık olasılığı öğrenilmeli,
- Bilinçli, özgür seçim sağlanmalı,
- Vazgeçme hakkınız olduğunu hatırlayın
- Kontrollere uyum sağlayın.

PİŞMANLIĞIN SIK GÖRÜLDÜĞÜ

DURUMLAR:

- Çocuk sahibi olmamak
- Genç olmak
- Evliliğin sağlam olmaması
- Bekar olmak
- Baskı altında karar vermek
- Kararsız olmak
- Cinsel-psikolojik sorunların varlığı

REDDETME

Hizmet isteyeninin

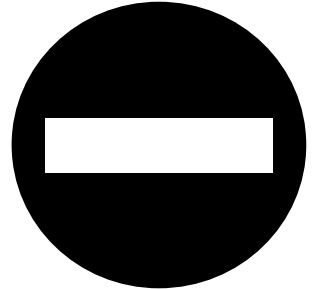
- Pişmanlık riski yüksekse
- Tıbbi sakıncaları varsa

İstek geri çevrilebilir.

Etki Mekanizması

Erkek döl kanallarının kesilip bağlanması sonucu testislerde üretilen sperm daha ileriye geçemez. Ejekülatın içinde sperm bulunmaz.

MESANE

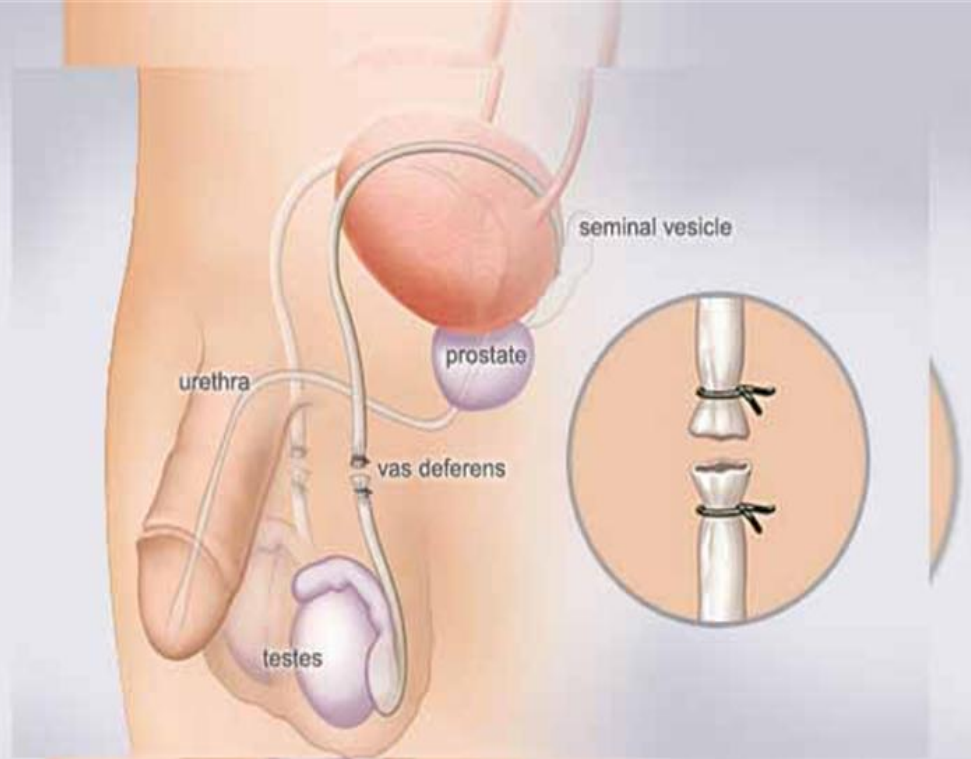
PROSTAT

VASEKTOMİ
YAPILMIŞ
DURUMDA

EPİDİDİM

ÜRETRA

İŞLEME
HAZIRLANMIŞ
VAS DEFERENS
TESTİS

seminal vesicle

prostate

urethra

vas deferens

testes

ETKİLİLİK

- En etkili kontraseptif yöntemdir.
- Başarısızlık oranı 1000' de 1 kadardır.
- Gebelikler genellikle vazektomiden hemen sonra görülür.

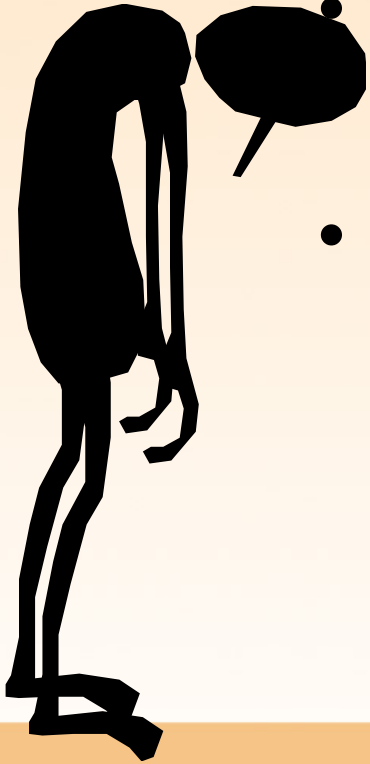
OLUMLU YÖNLERİ

- ☆ Çok etkili
- ☆ Güvenli
- ☆ Bir daha gebelik kaygısı yaşanmaz
- ☆ İleri dönemde ortaya çıkan yan etkisi yoktur
- ☆ Cinsel ilişkiyi etkilemez
- ☆ Girişim kolay ve kısa sürelidir,
- ☆ Hastanede yatış gerekmez

OLUMSUZ YÖNLERİ

- İşlem anı ve hemen sonrasında rahatsızlık olabilir
- İşlem sonrası bazı yan etkiler olabilir: ödem, hematoma, enfeksiyon
- Hemen etkisi başlamaz. En az 20 ejekülasyon süresinde başka bir başka bir kontraseptif yöntem gerekir

OLUMSUZ YÖNLERİ (2)

- Geri dönüşü zordur, kalıcı yöntem gibi değerlendirilmelidir.
- Cerrahi ortam, uygun ekipman ve cerrahi denetim gerekir.
- CYBH' lara karşı korumaz

Kimler için uygundur?

- Bu işlemi yaptırmaya bilinçli ve gönüllü olarak karar veren çiftler.
- Kesinlikle bir daha çocuk sahibi olmak istemeyenler.
- Çocuk sahibi olması sakıncalı olanlar.

Kimler için uygun değildir?

- İstediği sayıda çocuğu olmayanlar.
- Kendisi ya da eęi, ileride başka çocuk isteyebilecek olanlar.
- Kararından emin olmayanlar.
- Baskı altında karar vermiğ olanlar.

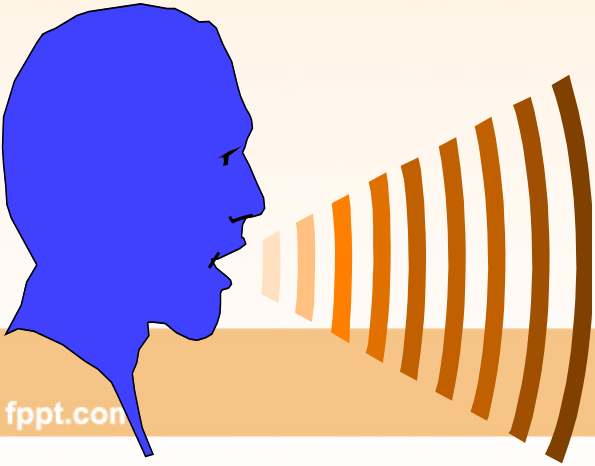
Vazektomi işlemini kimler yapabilir?

- Özel eğitim alan üroloji uzmanları
- Sertifikalandırılmış kadın-doğum, genel cerrahi ve aile hekimliği uzmanları
- Kamu kuruluşlarında sertifikalı pratisyen hekimler

İZLEM

- 1 hafta sonra yara yeri kontrolü
- 20 ejakülasyon sonra sperm analizi için kontrole çağrılır

Dikkat!

- Vazektomi olanlarda,
- İşlem yerinde şiddetli ağrı, kızarıklık, ateş ve hassasiyet olursa,
- Erkeğin eşinde adet gecikmesi olursa **derhal bir sağlık kuruluşuna başvurulmalıdır.**

Kaynaklar

1. Family Planning, Contaception, <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/family-planning-contraception>
2. Akyıldız, N. 2000. Ana ve Çocuk Sağlığı I- II. Ya-pa Yayınları, İstanbul
3. Bridge D.Emergency contraception: Focus on thefacts. JAAPA Journal of the american academy of physician assistants 2016; 29:20-24.
4. Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Ulusal Stratejiler ve Eylem Planı 2005 - 2015. Ankara: T.C. Sağlık Bakanlığı; 2010: 17
5. <https://sbu.saglik.gov.tr/Ekutuphane/kitaplar/a%C3%A7sap36.pdf>
6. Skouby SO. Contraceptive use and behavior in the 21st century: a comprehensive study across five Eur opean countries. Contrasept Reprod Health Care 2004 ;9: 57 - 68.
7. T.C. Sağlık Bakanlığı, Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. Ulusal Aile Planlaması Hizmet Rehberi, Cilt I Aile Planl aması ve Ü reme Sağlığı . Ankara : 2000
8. Türkiye nüfus ve sağlık araştırması 2018 Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü http://www.hips.hacettepe.edu.tr/tnsa2018/rapor/TNSA2018_ana_Rapor.p
9. WHO (World Health Organization) Erişim adresi: http://www.who.int/reproductivehealth/topics/family_planning/en/index.html.